

ПРАМОВА таварыша М. М. ЛІТВИНАВА

НА МЕНСКОЙ ГАРАДСКОЙ НАРАДЗЕ СТАХАНАУЦАУ

ПРАМОВА тав. ЛЕВІНА

(СТАХАНАВЕЦ ЗАВОДА «БОЛЬШЕВИК»)

ашчасцілле і выратавання іх ад паражоўчых іх у гірэй, як і ў вышкіх з Іспаніі, шляхам узброенага ўмяшання і паліцыі.

Мы маем прыклад Кітая, які ўваўраць ці мож на аднесці нават да ліку краін з парадзмічным рэжымам у строім сэнсе гэтага слова. Там не менш напал на яго таксама робіцца літ доўгачасны барацьбы з камунізмам. Мы бачым і ў самой Еўропе, як краіны, наменчаны на агучную думку, аб'ектам блізкай агресіі, зацэляюць аб'ектам большымі вынікамі ці падпайшым пад большымі ўважаннямі да дзейнага апраўдання наменчанага агресіі. Любая краіна, якая стала аб'ектам прагнасці агресіўных дзяржаў, можа быць аб'яўлена падаронай па большыму, бо ніякіх доказаў не патрабуецца, а даволі толькі з дна на дзень паўтарыць адно і тое-ж у ўфікаваным друку і ў афіцыйных прамовах, выходзячы з дуплікацыі, што няпраўда можа здавацца праўдай пры частым яе паўтарыні.

Я ўваўраць, што ўсе разважлівыя людзі вельмі добра разумеюць неадарнасны антыкамуністычны лозунг і тым агресіўным лабузжэнні, якія ім маскіруюцца, але з негавісці, наўрад ці ўмеюць у даным выпадку, моцні выслухоўваюць і працягваюць гату неадарнасны. Неадарнасны заклочаюць у тым, што гэта маўчанне можа быць зразумета апрасарам як згода з апраўданасцю яго агресіўных намераў ці дэманіяў з усімі вынікаючымі ад яго сумнымі вынікамі для справы міру. Я думаю, што пара пачаючыся з гэтай неадарнаснай агітацыйнай агресіі, што кога тым, каму сапраўды дарэгі ітарэсы міру, скажаць высокапаставітым дзяржаўным паўтаўраць, што неадарнасны, паўтарымаюць з дна на дзень, не перастае ад гэтага быць неадарнасны, што агресіўна гэта называць агресіўнай, якія-бы лозунгам яна ні ўпрыгожвалася, што які-бы пі быў саве антыкамуністычны—мінералагічны, камерцыйны, стратэгічны ці іншы—не могуць атрымаць міжнароднага апраўдання, прыкрываючы ім агресію, узброенае ўмяшанне, урываючы ў чужыя дзяржавы і паранючы міжнародных дагавораў.

Пара таварышаў старон у іспанскім канфлікце, ён тым не менш далучыўся да ўсіх пагадненняў аб неўмяшанні і да прапановы аб выключэнні з ваенных апераций усіх не-іспанскіх элементаў. Заключачы міжнароднае пагадненне, савенкі ўрад, натуральна, мае права кіравацца аб тым, каб бы не быў агульным пры захаванні абавязковасці пагаднення для адных і фактычнай неабавязковасці для другіх.

Пазоўе, аб парозах міру таварыш паче не прыходзіла, бо мір парухан узко. Неабвешчанага война вядзення на двух кантынентах, і воўтукі і адбіткі яе трудна прабачыць. І вось, калі мы зобрамае ў адзінай міжнароднай арганізацыі па ахове міру і пытаме сабе, што можа зрабіць для знішчэння міжнародных неадарна, для прышчэплення адбітшай агресіі, для аказання эфектыўнай дапамогі яе афарма для прадухілення агресіі, якія нагарае іншым краінам, і для аказаўлення міжнароднай агресіі, мы тут пачулі адказ: універсалізм — вось наш паратунак. Есць дзяржавы, якія ў Лігу нацый ніколі не ўваходзілі, ёсць такія, якія ўваходзілі і выходзілі; треба запытаць тых і другіх, ці не хочучы яны прысці або вярнуцца да нас і на якіх умовах, чым, на іх думку, Ліга павіна займацца. Да гэтага, на думку некаторых дэлегатаў, зводзяцца заданні.

каў і сотняў тысяч афар аэнтальнага расшырэння ці працую агресіі, чым шрадаць памучы самалюбства аграсараў.

Пазоўе, што можа і павіна рабіць Ліга перад тварам агресіі? Мы ведаем сентэнцыю аднаго англійскага пісьменніка, што лепшы спосаб збавіцца ад спакус — гэта ўступіць ёй. Я ведаю што ёсць такія палітычныя мудрацы, якія думалі, што і ад агресіі лепш за ўсё збавіцца шляхам уступак ёй. Яны напяркаюць іспанскі народ за гераічнае супраціўленне, якое ён аказаў імператарам германам і дзяржавам, якія сталі, да мні. Яны думалі, што і Кітай зрабіў-бы мудра, калі-б ён без бою ўступіў ультыматыўным патрабаванням аграсара і дэбарыцца стаў яго васалам. Але Ліга нацый не для таго існуе, каб заваць палобныя парам; не апраўдаваць інававанне Лігі нацый і ў тым выпадку, калі яна, устрымаўшыся ад палобных парам, сама астанецца пасіўнай, са спасыкай на сваё слабасць, на сваю неадастатковую універсалнасць, на яўдзель у яе абмежаваных выноўнікаў агресіі, якія не жадаюць папярэжавацца яе рашэннямі. Гэты шлях быў ужо выпрабаван і прывёў да становішча, якое ўсе аратары на гэтай трыбуне апыталі. Гэты шлях прывёў да страц алічэй дзяржавам — членамі Лігі вядзельнейшых тэрыторій з дзесяткамі мільянаў насельніцтва, з другімі — самага свайго існавання ў якасці дзяржавам. Можна лічыць пяер аксёміям, што пасіўнасць Лігі ў часе манчжурскага канфлікту мела сваім вынікам праз некалькі год напад на Асібію. Неадастатковая актыўнасць Лігі ў вышкіх з Аблігійнай заахвоіла іспанскі эксперымент. Непрыняцце Лігой ніякіх мер у дапамогу Іспаніі заахвоіла новую атаку на Кітай. Такім чынам, мы мелі чатыры агресіі на працягу пяці год. Мы бачым, як агресія, не будучы прынятай, пераклічана з аднаго матэрыяла на другі, прымаючы кожны раз усё большы і большы размах.

Прытучыўся да сустрэчы гадавіны Вадкі пратэтарскай рэвалюцыі, калектыву рабочых і служачых заводу «Большевик» шырока разгарнуў сонпаборнітва. 400 сонпаборніцаў заклоча паміж рабочымі і 21 паміж інжынерна-тэхнічным работнікам.

Завод абавязваўся да ХХ гадавіны Вадкі пратэтарскай рэвалюцыі вышчупіць звыш плана прадукцыі на 275 тыс. руб. Мы абавязваемся да 1 дзістада пусціць у ход машыны на адзёрнавае шпачэнні і збяспечыць павелічэнне прадукцыйнасці працы з 15 да 70 кілаграму; пусціць у ход машыны на механічны ачмоўнай аперачіі і павялічыць прадукцыйнасць працы.

Мы маем на заводзе і рад неадарнаў. Яшчэ не ліквідаваны вынікі шкولىтва, якое мела месца на заводзе. Рамот абсталювання ў нас робіцца дранна. Гага прывызоўвае да таго, што стаханавіцы не могуць даць той прадукцыйнасці, якую можна атрымаць на даным станку.

Адзін час цялая брыгада працавала з-за дрэннай работы строгальнай машыны. У другім нумары строгальнай машыны мехалічны пэх паставіў вал, паліў новыя палышнікі і ўстанавіў у вал такую шыўку, што ад аднаго ўдару яна вылезла. У трэцім нумары строгальнай машыны не так даўно ўставілі крывы вал.

Ці вышлковы гэтыя факты? Па-маўра, яны не вышлковы. На нашым заводзе быў рад дыверсіўных агатаў (пажар у машынным аддзяленні). Гага таварыш аб тым, што трапіска-бухарынская атрэй арудзе, а мы яго яшчэ не вываілі.

Сдох рабочы спанаваў дпрэктару старэйш рамотную брыгаду, каб пачоўчыць з паломкамі абсталювання. Але брыгада яшчэ не створана.

Раей, у першачатковы перыяд разгортвання стаханавскага руху, адміністрацыя заводу пківалася работай стаханавцаў, а паче яна пусціла стаханавскі рух на самапэх.

Работы калектыву заводу «Большевик» заўважыць, што стаханавскі большышкы работай збяспечыць выкананне ўсіх ваучых абавязковасцяў і Вадкіую пратэтарскую рэвалюцыю сустрэне перамогай.

Гэта пытанне намі абмярвоўвалася і на леташнім пленуме Лігі, і я галы-ж указаў на адеутнасць спрад на прышчэпных праціўнікаў універсалізма. Кітаенне толькі ў тым, ці дасягалым ён якой напай, ці можа ён пры даных умовах лань стапоўчыць рэзультаты і ці сапраўды Ліга без яго зусім безапаможна. Мы ўсе не забываем ні на адну хвіліну і шыра паказуем аб адсутнасці ў Лізе такога магутнай вадкай дзяржавы, як Злучаныя Штаты Амерыкі. Мы ведаем глыбокую мірападобнасць амерыканскага народа, яго шчырую аіду да ваіны. Мы ведаем аднаснае ізалята Лігі нацый пераважна прэзітента ЗША і дзяржаўнага сакратара. Мы ведаем, якую вадкаўную дадатковую сілу вываіла-б Ліга ў асобе гэтай дзяржавы. Я лічыў-бы адна, непаціўнасію ў адносінах яе думку аб тым, што яна гатова стаць членам Лігі, але чакае толькі намага запітацца ці запрашэння, каб самай не зрабіць першага пагу. Буіная, уседмаўляючая сваю магутнасць дзяржава не можа кіравацца палобнага роу праблемі па-стыжымі меркаваннямі. Я пераганюю, што калі-б амерыканскі ўрад ахавоіў магутным дапамогу да Лігі нацый на якіх-небудзь умовах, то ён не стаў-бы членам, намага запітацца ці запрашача і знайшоў-бы шлях, каб нам аб гэтым лаць везань. Іншымі не могуць быць адрасны да гэтага пытанія іспанскі іпнай буінай дзяржавы, якой дарэгі ітарэсы міру і міжнароднага супрацоўнітва.

Пазоўе, аб парозах міру таварыш паче не прыходзіла, бо мір парухан узко. Неабвешчанага война вядзення на двух кантынентах, і воўтукі і адбіткі яе трудна прабачыць. І вось, калі мы зобрамае ў адзінай міжнароднай арганізацыі па ахове міру і пытаме сабе, што можа зрабіць для знішчэння міжнародных неадарна, для прышчэплення адбітшай агресіі, для аказання эфектыўнай дапамогі яе афарма для прадухілення агресіі, якія нагарае іншым краінам, і для аказаўлення міжнароднай агресіі, мы тут пачулі адказ: універсалізм — вось наш паратунак. Есць дзяржавы, якія ў Лігу нацый ніколі не ўваходзілі, ёсць такія, якія ўваходзілі і выходзілі; треба запытаць тых і другіх, ці не хочучы яны прысці або вярнуцца да нас і на якіх умовах, чым, на іх думку, Ліга павіна займацца. Да гэтага, на думку некаторых дэлегатаў, зводзяцца заданні.

Пытанне аб універсалізме ўзнікае ў сувязі з паставіленай перад намі задачай рэформы Лігі. Згодна рэзалюцыі, прынятай надымычным пленумам, рэформа павіна быць праведзена ў напрамку ўмацавання Лігі, павышэння яе эфектыўнасці ў барацьбе з агресіяй. У адказе, атрыманым на апытанне ад членаў Лігі, ёсць дастаткова каштоўных указаўняў і прапанов, на падставе якіх мы можам пераважна прэціпціць да работы і зачочыць яе, вядома, пры наяўнасці добрай волі. Але, калі ўмацаванне Лігі не адпавядае жаданым ўсёх яе членаў, а аб гэтым я-быццам сведчылі прапановы аб звароне да ахарактарызаваць не-членаў Лігі, то бескарна і нязгодна прадаўжаць пачату работу. Лепш аклаці яе да летных часоў, бо ў дзіперыяці яе вышлдзе Ліга астанецца нязмагавым элементом патэрыяла міру.

Рэформа Лігі ва ўсім выпадку патрабуе шмат часу, а пераважным пленумам працягчы вырашэнне вадкіх надымычных умовах. Мы маем заклік аб дапамозе ўсёх членаў Лігі — афар агресіі. Гэты заклік ставіць Лігу перад вадкім іспытаннем. Яна не можа захавань які-б та ні было аўтарытэт захавача свай сваё існаванне, бясчона ахіляючыся ад выканання свай абавязковасцяў і рэіструкцыі сваю безапаможнасць. Я пераганюю, што Ліга нацый і ў іспералізм скажае можа аказаць як Іспанія, так і Кітаю больш моцную дапамогу, чым гэты краіны ахвоіла яе прасіць, і гэтым яна ніколі не павялічыць, але зменшыць шыкі новых міжнародных угоднаў. Мы рызкуем толькі вышлдзе неадаваленне — выноўнікаў кадуларак дэлегаты і журналісты патрыяцізі да членаў савенскіх дэлегаты і да праціўнікаў савенскага друку, зааўрачаны, што гэта — самая малая прамова, якую яны калі-небудзь чулі за ўсе гэты існавання Лігі. Нават звычайна непрымаю настраеныя ў адносінах савенскай дэлегаты колы прызналі, што прамова зрабіла найбывейшае ўражанне.

Пасля прамоў тав. Літвінава з усіх старон пачаліся кружкі апылліяменты, і шмат дэлегатаў пачыналі павінаваць яго з вышлтым выступленнем у кулуарах дэлегаты і журналісты патрыяцізі да членаў савенскіх дэлегаты і да праціўнікаў савенскага друку, зааўрачаны, што гэта — самая малая прамова, якую яны калі-небудзь чулі за ўсе гэты існавання Лігі. Нават звычайна непрымаю настраеныя ў адносінах савенскай дэлегаты колы прызналі, што прамова зрабіла найбывейшае ўражанне.

ПРАМОВА тав. ЗЕЛІКМАН

(СТАХАНАУКА ФАБРЫКІ ІМЯ КРУПСКАЙ)

За час прадакстрыўніцкага сааборнітва многа ленты дасягнулі вадкіх поспехаў. Лента майстра Саўчука выконнае план на 120 проц. Затое 18 і 9 ленты адстаюць. Кіраўнікі фабрыкі не збяспечваю іх поўнаўрабай. Вытворчыя наарады рэдка склікаюцца.

Якасць прадукцыі астае. За ліпень наша фабрыка атрыла з-за дрэннай якасці прадукцыі 16.900 руб. Праўда, у жніўні гэта сума значна зменшылася, але ўсё-ж нічо нам не даў ніякага права траціць дзяржаўныя грошы і ператварыць добры матэрыял у брак.

На нашай фабрыцы ў большасці працую моладзь. Мы ўсе з'яўляемся выхаванымі і пітомым савенскіх уладаў. Усіх нас вышлтарала і дала нам зможанае жыццё наша камуністычная партыя і родны, любімы таварыш Сталін.

Калі мы дзедзіліся аб гусені, шкولىнцкіх кантрэроўляючых вядзельніках ворагаў народа, не было прадлегу нашаму гневу.

Ад імя калектыва фабрыкі я кланюся ў тым, што мы прыкладзем усе намаганні, каб да калпа выкарываць вонгаў народа і ўсіх тых, хто заоча падняў крываваў руку на нашу партыю, на нашых працаводцаў.

ПРАМОВА тав. ЛЕПЕШКА

(СТАХАНАВЕЦ ЗАВОДА ІМЯ МОЛАТАВА)

Таварышы, наш завоі імя Молатава адносіцца да ліку невыконваючых плян. Чым гэта злучачацца? Можна падумам, што прычына ў тым, што на нашым заводзе няма стаханавцаў. Не, таварышы, у нас ёсць сотні стаханавцаў, якія могуць выканаць вытворчы план. Але ў чым-жа прычыны? Прычыны ў тым, што работчы не маюць поўнай наўраўкі.

Я—работчы другога паха, цеха мяккай мэблі. У сярэднім выконваю норму на 200 проц. Нягэта скажаць, што гэта-ліба з'яўляецца максімальнай. Калі-б і меў поўную наўраўку, то бясчонна, даў-бы значна больш. Уся біла ў тым, што ў нас вельмі часта бываюць перабоі ў збеспечанні матэрыяламі.

Мы, стаханавцы, рыхтуемца да сустрэчы ХХ гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі, абавязваемся выканаць дэтармінаваны план і выйсці з ганабнага адставання. Але толькі ніхай нас збяспечыць патрэбныя матэрыялы і матэрыялы.

Я думаю, што калі кіраўніцтва нашага заводу пачае і поўнасію будзе заікаўлена дапамагчы стаханавцам, а таксама усім рабочым, якія яшчэ не сталі стаханавцамі, то наш завод, бясчонна, вышлдзе з працы.

ПРАМОВА тав. КАБЕРНІК

(СТАХАНАВЕЦ ШВЕЙНАЙ ФАБРЫКІ «8 САНАВІНА»)

Уключыўшыся ў прадакстрыўніцкае сааборнітва, наша фабрыка заклочыла дагавор з фабрыкай імя Крупскай. Але, я вадкіма сораму, мы яшчэ ні разу не прарвалі выкананне дагавору. Пасля гэтага злёту мы абавязоўва яго праверам і ўамоўным сааборнітвам.

Ворагі народа арувалі таксама і на нашай фабрыцы. Яны клані сарваць выкананне вытворчай праграмы, але ім гэта не ўдалося. У адказ на іх поўнаўрабай, мы часта праставілі і на рамануючыя савенскага. Аб гэтым вельмі многа гавораць на вытворчых нарадах, але адміністрацыя дэтарэў ніяк не ліквідуе прастой.

Я абавязоўва да дня Вадкі Кастрычніцкай рэвалюцыі навучыць 6 чалавек стаханавскіх метадам работы.

У ЧАВУСКІМ РАЕНЕ АРУДУЮЦЬ ВОРАГІ

8 лютага 1937 года селькор Л. паведаміў у рэдакцыю чавускай раённай газеты называючы вадкі факт траціцкай правакцыі.

У пільне паведамылася, што ўжо больш трох месцаў да ўсускае сельна не прывозіць хлеб і муку на віне старэйшым райспажыўсаюз Ліпоўскага. На стэлы Чавус прыбыла некалькі вагонаў мукі, але Ліпоўскі аправіў яе назда, зааўрачаны: — У мяне пана грошай, каб выкушаць муку.

А ў гэты-ж час у крамлі сельна аўраўжалі гаралку і накіроўвалі «раз дзеяніні, што, моў, хлеба няма, гэта «дзяржаўная прычына».

Гэты факт дыйна траціцкай паваякцыі і шкولىнцка рэдактар схаваў ад чытаоў і траціцкасі. Толькі некалькі дзён назда гэты пільне выгнута з моўнага вадкіх сінгалаў раёна — стала рэдактар газеты.

Другі не менш вадкі сінгал рэдакцыі атрымаў праз «Крестыніцкую газету» з калгаса «Зара Кастрычніцка» Амхініцкага сельсавета. У пільне паведамылася аб дыйм шкولىнцце ў калгасе, але зааўрачана добрая палова конгаса палогоў шмат дрэвовай жытняй, разбазараны карма і інш. саапаратывацыя ўласнасці.

Рэдактар і гэты сінгал захаван у стол, акуль бы вышчупі толькі папер.

Дзесяткі і сотні талкі і палобных сінгалаў знайшлі савен шкولىнцкі ў рэдактарскім стаде. Райком партыі не мог не ведаць аб гэтых справах, але маўчаў і пяер маўчыць.

Не мог райком не ведаць і аб тым што рэдакцыя па ўказанні ворагаў апышчалася да газеті лепшых, адзіных савен партыі Лейна—Сталіна рабелскараў. З ліку селькорам былі вышчуплены калгасніцкі-актывісты Вельянаў, Асеўнаў, Воўчак і інш. толькі за тое, што яны вышчупылі ворагаў у калгасе. Ім рэдактар збоста забавіраў пісаць у раённую газету.

Зара гэты дыйн вораг савенскага народа, польскай шпіндыла і гэта з раённікам. Але яе сузай не расцешчюна. Іе пільна хавані і апыкуны прадаўраюць зааўрачаны работу.

Пазоўе, аб парозах міру таварыш паче не прыходзіла, бо мір парухан узко. Неабвешчанага война вядзення на двух кантынентах, і воўтукі і адбіткі яе трудна прабачыць. І вось, калі мы зобрамае ў адзінай міжнароднай арганізацыі па ахове міру і пытаме сабе, што можа зрабіць для знішчэння міжнародных неадарна, для прышчэплення адбітшай агресіі, для аказання эфектыўнай дапамогі яе афарма для прадухілення агресіі, якія нагарае іншым краінам, і для аказаўлення міжнароднай агресіі, мы тут пачулі адказ: універсалізм — вось наш паратунак. Есць дзяржавы, якія ў Лігу нацый ніколі не ўваходзілі, ёсць такія, якія ўваходзілі і выходзілі; треба запытаць тых і другіх, ці не хочучы яны прысці або вярнуцца да нас і на якіх умовах, чым, на іх думку, Ліга павіна займацца. Да гэтага, на думку некаторых дэлегатаў, зводзяцца заданні.

Пытанне аб універсалізме ўзнікае ў сувязі з паставіленай перад намі задачай рэформы Лігі. Згодна рэзалюцыі, прынятай надымычным пленумам, рэформа павіна быць праведзена ў напрамку ўмацавання Лігі, павышэння яе эфектыўнасці ў барацьбе з агресіяй. У адказе, атрыманым на апытанне ад членаў Лігі, ёсць дастаткова каштоўных указаўняў і прапанов, на падставе якіх мы можам пераважна прэціпціць да работы і зачочыць яе, вядома, пры наяўнасці добрай волі. Але, калі ўмацаванне Лігі не адпавядае жаданым ўсёх яе членаў, а аб гэтым я-быццам сведчылі прапановы аб звароне да ахарактарызаваць не-членаў Лігі, то бескарна і нязгодна прадаўжаць пачату работу. Лепш аклаці яе да летных часоў, бо ў дзіперыяці яе вышлдзе Ліга астанецца нязмагавым элементом патэрыяла міру.

Рэформа Лігі ва ўсім выпадку патрабуе шмат часу, а пераважным пленумам працягчы вырашэнне вадкіх надымычных умовах. Мы маем заклік аб дапамозе ўсёх членаў Лігі — афар агресіі. Гэты заклік ставіць Лігу перад вадкім іспытаннем. Яна не можа захавань які-б та ні было аўтарытэт захавача свай сваё існаванне, бясчона ахіляючыся ад выканання свай абавязковасцяў і рэіструкцыі сваю безапаможнасць. Я пераганюю, што Ліга нацый і ў іспералізм скажае можа аказаць як Іспанія, так і Кітаю больш моцную дапамогу, чым гэты краіны ахвоіла яе прасіць, і гэтым яна ніколі не павялічыць, але зменшыць шыкі новых міжнародных угоднаў. Мы рызкуем толькі вышлдзе неадаваленне — выноўнікаў кадуларак дэлегаты і журналісты патрыяцізі да членаў савенскіх дэлегаты і да праціўнікаў савенскага друку, зааўрачаны, што гэта — самая малая прамова, якую яны калі-небудзь чулі за ўсе гэты існавання Лігі. Нават звычайна непрымаю настраеныя ў адносінах савенскай дэлегаты колы прызналі, што прамова зрабіла найбывейшае ўражанне.

Пасля прамоў тав. Літвінава з усіх старон пачаліся кружкі апылліяменты, і шмат дэлегатаў пачыналі павінаваць яго з вышлтым выступленнем у кулуарах дэлегаты і журналісты патрыяцізі да членаў савенскіх дэлегаты і да праціўнікаў савенскага друку, зааўрачаны, што гэта — самая малая прамова, якую яны калі-небудзь чулі за ўсе гэты існавання Лігі. Нават звычайна непрымаю настраеныя ў адносінах савенскай дэлегаты колы прызналі, што прамова зрабіла найбывейшае ўражанне.

ПЕРАД БАМБАРДЫРОЎКАЙ НАНКІНА

ЛОНДАН, 20 верасня. (ВЭЛТА). Як паведамылі ў Шанхай, камандуючы адзінай аскрадай амерыканскага флота адмірал Ярыл адмовіўся адвесці ад Нанкіна амерыканскія ваенныя судны «Люзон» і «Гуам» і папраціў японскага адмірала Хагэнаву інструкцыю японскіх дэтыкаў «пазбываць гэтых караблёў» пры бамбардыроўцы Нанкіна (сталіны Кітая).

Пазоўе, аб парозах міру таварыш паче не прыходзіла, бо мір парухан узко. Неабвешчанага война вядзення на двух кантынентах, і воўтукі і адбіткі яе трудна прабачыць. І вось, калі мы зобрамае ў адзінай міжнароднай арганізацыі па ахове міру і пытаме сабе, што можа зрабіць для знішчэння міжнародных неадарна, для прышчэплення адбітшай агресіі, для аказання эфектыўнай дапамогі яе афарма для прадухілення агресіі, якія нагарае іншым краінам, і для аказаўлення міжнароднай агресіі, мы тут пачулі адказ: універсалізм — вось наш паратунак. Есць дзяржавы, якія ў Лігу нацый ніколі не ўваходзілі, ёсць такія, якія ўваходзілі і выходзілі; треба запытаць тых і другіх, ці не хочучы яны прысці або вярнуцца да нас і на якіх умовах, чым, на іх думку, Ліга павіна займацца. Да гэтага, на думку некаторых дэлегатаў, зводзяцца заданні.

Пытанне аб універсалізме ўзнікае ў сувязі з паставіленай перад намі задачай рэформы Лігі. Згодна рэзалюцыі, прынятай надымычным пленумам, рэформа павіна быць праведзена ў напрамку ўмацавання Лігі, павышэння яе эфектыўнасці ў барацьбе з агресіяй. У адказе, атрыманым на апытанне ад членаў Лігі, ёсць дастаткова каштоўных указаўняў і прапанов, на падставе якіх мы можам пераважна прэціпціць да работы і зачочыць яе, вядома, пры наяўнасці добрай волі. Але, калі ўмацаванне Лігі не адпавядае жаданым ўсёх яе членаў, а аб гэтым я-быццам сведчылі прапановы аб звароне да ахарактарызаваць не-членаў Лігі, то бескарна і нязгодна прадаўжаць пачату работу. Лепш аклаці яе да летных часоў, бо ў дзіперыяці яе вышлдзе Ліга астанецца нязмагавым элементом патэрыяла міру.

Рэформа Лігі ва ўсім выпадку патрабуе шмат часу, а пераважным пленумам працягчы вырашэнне вадкіх надымычных умовах. Мы маем заклік аб дапамозе ўсёх членаў Лігі — афар агресіі. Гэты заклік ставіць Лігу перад вадкім іспытаннем. Яна не можа захавань які-б та ні было аўтарытэт захавача свай сваё існаванне, бясчона ахіляючыся ад выканання свай абавязковасцяў і рэіструкцыі сваю безапаможнасць. Я пераганюю, што Ліга нацый і ў іспералізм скажае можа аказаць як Іспанія, так і Кітаю больш моцную дапамогу, чым гэты краіны ахвоіла яе прасіць, і гэтым яна ніколі не павялічыць, але зменшыць шыкі новых міжнародных угоднаў. Мы рызкуем толькі вышлдзе неадаваленне — выноўнікаў кадуларак дэлегаты і журналісты патрыяцізі да членаў савенскіх дэлегаты і да праціўнікаў савенскага друку, зааўрачаны, што гэта — самая малая прамова, якую яны калі-небудзь чулі за ўсе гэты існавання Лігі. Нават звычайна непрымаю настраеныя ў адносінах савенскай дэлегаты колы прызналі, што прамова зрабіла найбывейшае ўражанне.

Пасля прамоў тав. Літвінава з усіх старон пачаліся кружкі апылліяменты, і шмат дэлегатаў пачыналі павінаваць яго з вышлтым выступленнем у кулуарах дэлегаты і журналісты патрыяцізі да членаў савенскіх дэлегаты і да праціўнікаў савенскага друку, зааўрачаны, што гэта — самая малая прамова, якую яны калі-небудзь чулі за ўсе гэты існавання Лігі. Нават звычайна непрымаю настраеныя ў адносінах савенскай дэлегаты колы прызналі, што прамова зрабіла найбывейшае ўражанне.

значна больш. Гэта прамое шкولىнцтва, накіравае на развал калгасаў.

У вышкі шкولىнцкай работы ў раёне пала многа жытняй, злучка сарваена больш чым на палову як па кончатках, так і па іпнай жытняе. Факты гэтыя не патрабуюць каментарыяў. Яны вельмі аскрава гавораць за тое, што ў раёна сядзіць шкولىнцкі. Але ўсё гэта нікоўкі не турбуе ні Гаўрыкава, ні сакратара райкома Гаўрысэва.

Прывядзены прыклады дэтарэвога, каб пераважна, што сувязі Гаўрысэва больш чым падароныя. Гэта падароныя ўмацавання яшчэ больш, калі паглядзець на практычную вядзельнасць самага Гаўрысэва ў час прыняцця сталінскага статута сельсагаспадарчых арпелі Гаўрысэва на раённы актыўна да такую ўстаўку:

Хоп у стагуне і дапускаюцца прысэдзібы участкі ад чэртыкі да поўгектара, але наша мета (1?) пры правядзенні статута лабіта, каў ні адзін калгаснік не меў участка больш чэртыкі гектара.

Гэту ўстаўку ворагаў народа прыводзілі ў жыццё. У вышкі тысячы гектараў зямлі былі адрэзаны ад калгасцаў і ўключаны ў агульны фонд калгасаў.

Пасля паставы СНР СССР і ЦР ВКП(б) ад 2 жніўня 1937 года аб ліквітацыі вышкі шкولىнцтва і паломкае калгаснаму славаставу БССР Гаўрысэў «шпачыў» ранейшую «памылку» наступным чынам:

— Хто зусім не мае прысэдзібага участка — даў дпрэктару Гаўрысэву, — треба пазваліць участкам А ў чаго ёсць хоп акі-небудзь, — не даразна.

І толькі пасля ўмяшання ЦК ВКП(б) і «Звязці» гэта «дпрэктарска» была заававана і зараз з прысэдзібымі участкам ў раёне не ўсё ў паралку. У калгасе «Чарныя партызан» Усускага сельсавета, сядзіба пакуіўі такія, якія былі ў аступеннае ў калгасе. У вышкі зможнікі маюць сядзібы 0,5 га і больш (Марозаў і іншыя), а многа калгаснікі ледзь чэртыку га ліквітавалі.

Гаўрысэў сам прыводзіў сдох у арганізацыям шкولىнцкіх саагасе «Палубка», які ліквітаваны па паставе СНР СССР і ЦР ВКП(б) ад 2 жніўня Сам ён прамаваў

арганізаваць замест сагаса калгас, які і быў арганізаван. І толькі паміка волі Гаўрысэва гэта шкولىнцка зааця была адмевана.

Пры праверцы партдакументаў Гаўрысэў не вышчупіў у Чавускім раёне ні аднаго ворага, пралезшага ў партыю. Перша праверка дакументаў была адмевана. Гаўрысэў атрымаў вымову і пасля гэтага было вышчупіць зноў-такі паміка яго жаданна,

ПАД АПЕКАЙ БЕЛГАЛОЎСПІРТА

У 15 кілометрах ад раённага цэнтра Баспюковічы знаходзіцца Забычанскі спіртзавод. На гэтым прадпрыемстве раінай 8 жніўня адбылася палява, устрывожыўшая ўвесь калектыў. Работніца Пруднікая Лукер'я была атручана. Яна задыхалася, з гэтага хвінула кроў, усё закруцілася на яе вачынах, страшэйшая прычым-рэч. Падруці на руках атрылі яе лямі. Нявышталі і не разбіраючыся ў прычынах атруты, Лукер'я карміла грудзю сваё двухмесячнае дзіця, якое адразу-ж захварала і памерла.

Калектыў Забычанскага спіртзавода адрозніваўся ў выхаванні, які адважыўся пачаць сваю брудную работу на жыццё работніцы. Гэта былі тэхнарук заводу прэйма-класу і гэта быў тым самым раўнадушна пасадзіў трынаццаціга Пруднікову Лукер'ю зрабіў зямлю вясельнага чона густым рэстаран хворай вапны. Лукер'я не прайшла нават тэхнікума проста не ведала, што трэба назваць прывітаваць. Дзе разы яна крычала Іванчыну, што задыхаецца, што ёй дыхальна памачыць, але гэты значыцца знайшоў сваю афіру.

— Рабі што табе загадаюць! Я з табою не месні пель сюды прышоў! — Яраска крычаў ёй на Пруднікову.

Калі работніца была ўжо атручана да страты прытомнасці, гэты «стакірун» спайкава, быўшы нічога не здыраўшы, пайшоў па сваіх справах.

На работу ў БССР Іванчына перацягнуў з Заходняй вобласці начальнік Белгалуспірта Бузімовіч. Прадуючы раней дырэктарам Доктарніцкага спіртзавода, Кольчэўскага раёна, Іванчына расказаў дзяржаўнаму маемасці, рабіў ватрапы і быў выключаны з партыі. Невядома якім аб'ём, праз 8 месяцаў пазбавлення волі ён быў прызначаны і адразу-ж гэтага прайздэлата прызначылі начальнікам заводу Белгалуспірта. Іванчына прызначыў тэхнарукам Забычанскага спіртзавода, дзе з яго з'яўляўся не звычайны прайздэлат, а чалавек з аднаго боку і з другога — Іванчына.

Тут, як нізе, Іванчына растарнуў сваю злычынства зямлянку, пачаўшы яе тым, маці была. Мудзі і аферіст, ён краў і працяваў спірт на рынках. На выхаванні нізкай пачытаў за бару ён устроіў алявочную трубу, па якой спускаў барду ў вазы і гэтым набір стравы на дзясціты тэрач рублёў. Абмалюваў, у выніку чопнай палатніцы ў Белгалуспірте. Іванчына разам з прыватнага на заводзе хміжам Гаралікам збіваў работніц. Ён самачыніна выгнаў з завода некалькі дзённых стыханаў. Німа патрабы пераключыць усё збройна і выліць значыцца гэтага прайздэлата. Дастакова скажаць, што нічога іншага апрача яго, вельмі майстэрска па-

рыхтаваў і арганізаваў пакар на заводзе (28 снежня мінулага года).

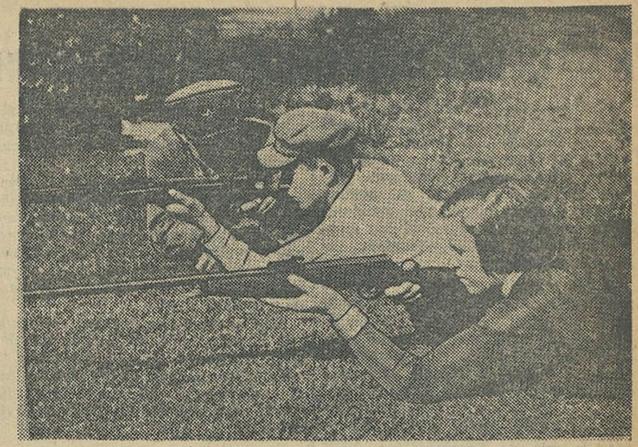
Не гледзячы на рад сігналаў, у Белгалуспірте і ў РК КП(б)Б, дзе талы арудаваў выкрыты зраба ворага народа, Іванчына лічыў «незамышляемым». Пры такіх умовах не з'яўна, што маленькі завод аказаўся прыстанішчам для ўсялякіх прахаліччюў, для людзей з пёмнымі мінулым. Яшчэ і пилер на заводзе працуе памочнікам тэхнарука нейкі Чымыхаў, на змоне ягога збылося атручванне работніцы Пруднікавай. Пры з'яўленні абставінах ён выпрыўніў ад адказнасці за пакар на Забычанскім спіртзаводзе, дзе быў тэхнарукам. Пазар на Забычанскім заводзе таксама адбыўся ў часе яго дзяржурства. Пры абмене партуламенту Чымыхава выключылі з партыі. У гэтага чалавека ў розных дакументах аказаліся розныя прозвішчы па бацьку. Яшчэ і пилер прапуючы работніца Дзунюва Феніс і Асіпенка Фёлар, якія пасобічалі Іванчыну ў яго злычынствы махінацыі. Яны блізка ролічы высланых контррэволюцыйных элементаў. Да нахаўнага часу на заводзе арудавалі бандыты, балысты, антысавецкія людзі.

Рознымі спосабамі гэтага з'яўляўся ад адказнасці. Напрыклад, былі загаданы гаспадаркі Мензалеў, які прастаўляў фіктыўныя прапавыя дакументы, заківаў ролічы «Звяззю» пільмам ўзяць яго пах абарону. Між іншым, гэты метал адасяні ад сабе пазарэўне гэты брудны чалавек атрымаў у спачытку ад Іванчына, які таксама «сігналізаваў» у Белгалуспірт ад розных злычынстваў, якія нібыта ішлікі рабіліся на заводзе. Былы дырэктар Майсееў, пры якім на заводзе арудавалі ўсе гэтыя злычынны, пачынаў ролічы і пилер спайкава працуе маемасці дырэктара Касцюковіцкага спіртзавода.

Забычанскі спіртзавод не выконвае вытворчай праграмы. Скрыта і замаскавана вораг часта дае аб сабе ведаць. За гэты час пачаліся з'яўляцца калі нечым вяржол рудой пачаўся палачны інвестар, пачаўся і з'яўляцца прадукцыя.

Аб усім, што адбылася і што адбылася на Забычанскім спіртзаводзе, некалькіх у Белгалуспірте і ў раённых арганізацыях, але не маюць належнага значыння. У раёне паогул называюць саба ідзе выхаванні прыгаворыцца падручкі і па-собікава выхаванні ворага, прадэманстраваў у РК КП(б)Б. Чаму-то ідзе барацьба з злычынствамі Іванчына. Дастакова ўказваў што калі калектыў Забычанскага завода выгнаў Іванчына і аб атручванні было паведамлена пракурору Шабаліну, ён марудзіў з саважынямі на арышт. Іванчына, які вопытны злычынца, скарыстаў «аператывнасць» пракурора і ўдэ.

Н. ГАРНЫ.

Начальнік н-скай заставы заходняй граніцы СССР лейтнант тав. Ульянаў у пагранічным калгасе «Прамень коммуны» і Кулакевіч Сава страляе з вінтовак. Фота Пікава І. (БСФ).

ВОРАГ НА ШВЕЙНАЙ ФАБРЫЦЫ

Магілёўская швейная фабрыка імя Вадарскага прамішляна за 7 месяцаў выкачала толькі на 96 проц. пры 16 проц. браку. Прычыны гэтага ў тым, што на фабрыцы адсутнічае ўвага да стыханаў і не выдзяляюцца масавая работа сярод рабочых.

Абстаноўка, створаная на фабрыцы дырэктарам Коганам, па сутнасці спрыяе школьніцтву. Фабрыку з 2.000 работніц пазбавілі сталовай. Паміжватне былой сталовай пераарбілі ў інтэрнат, пусцілішы пры гэтым на вепер больш 30 тысяч руб., затрачаных на не абсталяванне. Набудаваную пасля гэтага сталовую, не гледзячы на затраты больш 100 тысяч рублёў, пераарбілі ў пэх, а фабрыка так і асталася без сталовай. Пилер гаворыць аб не вых практэска аднаўлення сталовай у інтэрнате пасля пабудовы новага інтэрната.

Калі да гэтага далаць частыя атручванні вышатаў зароботнай пільмы, адсутнасць у цехах пільчывой вады, то стане зразумелым, што чымсьці ворагам рука тут дзейнічае ў тым, каб выкідаць неаднаўленне работніц.

Не лепш абстаіць справа і з вытворчымі пільчывымі. Сістэматычна пускаяцца ў звычкі вытворчы матэрыял высокай каштоўнасці, а гатовая прадукцыя звышвапа на праектурных пнях выбраў з тагнага матэрыялу. Пэхі прастойваюць зза адсутнасці матэрыялу, у той час як кваліфікацыя ад 40 метраў даўжыні лічач па астаткім і ў вытворчым не пускаяцца. На складках прадэжваюць месіамі дзясціты тысяч штук гатовай сезонай вяртаты толькі 0-за адсутнасці прышкоў. Тэхнічныя кіраўнікі пэху падбарюцца не па асабістых зольнасцях і ўменню працаваць, а ў мору іх угоднасці Когалу. У выніку гэтага многіх зольных работніц створаны немагчымыя ўмовы работ.

Незразумела пільчыва магілёўскага гаркома КП(б)Б, які не жадае ўмяшчацца ў справы швейнай фабрыкі.

100.000 РУБЛЁЎ ПРЫБЫТКУ

Калгас «Врыгадзір», Шыбенка сельсавета, Аршанскага раёна, убраў 41 гектар селекцыйнага ільну, атрымаўшы ўраджай у 6,5 пентнера ільнясаяма з аднаго гектара. Ураджай ільнясаяма чакасца ў 6 пентнераў з гектара ў сярэднім не ніжэй 16 нумара.

У калгасе ідзе пилер пахэм трасты і дэ апрацоўка. Дарэкава ўжо званы першыя 20 пентнераў ільнясаяма 22, 20 і 16 нумара. Калгас атрымае прыбытак ад ільну ўсяго да 100 тыс. рублёў.

Чэсна праца на ільняных калгасных пільч забяспечыла калгаснікам добрую вагу прапанна. На пилерных пільчках на азім працавалі выйзе 2,7 кілограма зернавін, 10 кілограма бульбы і 1 руб. 50 коп. грашма. Старшыней гэтага калгаса з'яўляецца арганізацыя т. Палітыка.

ХТО ПАДРЫВАЕ КАЛГАС?

Калгас імя Пакроўскага, Озерскага сельсавета (Удзельскага раёна), лічыцца адным з перадавых.

Але вораг Чэрнік Ю. П. усімі мерамі імкнецца падарваць магутнасць калгаса. Гэты Чэрнік — у мінулым банкіт. Пры бедапільскай агушніцы выкаваў пільчым чырвоных партыяна.

У 1930 годзе, калі ў рэсп. арганізацыя калгас, Чэрнік з сваёй жонкай зноў вярнуўся і пачаў халадзічаць, каб яго прынялі членам сельгасарбіт.

Яго прынялі, пабудавалі хату, далі пеху. А зараз гэты злычын вораг усёмі мерамі падрывае калгаснае жыццё. Яго жонка не выходзіць па работу, агітуе супроць выхаду на працу калгаснікаў. Яна распускае розную хлусню, нікому не даць па слоўзе скажаць слова.

Да гэтага трэба далаць, што браты Чэрніка высланы з БССР за школьніцкую дзейнасць.

Трэба ачысціць калгас ад ворагаў. ЯІКА АЛЕКСАНДРОВІЧ.

РАБОТА З ХАТНІМІ ГАСПАДЫНЯМІ

БАРЫСАЎ. Былы 50 прапагандаістаў і агітатараў праводзяць работу сярод хатніх гаспадыняў на рэспубліканскай новава выбарчага закона. Пры вяртатком створаны 4 сталыя гурты, у якіх жанчыны вывучаюць Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР. Асабліва жылы і агітатыва праходзяць заняткі ў гуртках, якімі кіруюць прапагандаісты тт. Макухіны і Давіценкі.

Гаралскі совет прыступіў да вызначэння выбарчых участкаў, пачынае работу па складанню спісаў выбарчыхчэкаў.

18 верасня ў Нова-Барысаўскім парку адбылася вялікая масоўка, прысвечаная падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет.

ЗАКУПКА СТАХАНАЎКІ БУДРЫК

Марыя Іванаўна Будрык — брыгадёр свабоднага імя Дзержынскага, Копыльскага раёна, адна з лепшых стыханава свабоднага рэспублікі. Яна добра аздавала тэхніку вытворчых і перавыконвае залатні. Выхад парасіт на агул матэу склаае 11 проц. Сярэдня вага аднаго 302 парасіт у двухмесячным уроне склаае на 14 кілограма жокава. Заробітца пільма Марыі Будрык дзясцяе 600—700 руб., свінарак яе брыгады да 350—400 руб.

Днямі тав. Будрык спецыяльна прыкажала ў Менск, каб зрабіць сабе пакупкі да свята 20-годдзя Кастрычніка. Яна купіла сабе добрыя пільма, тудзі, талонні, трыкатажныя рэчы і рознай мануфактуры.

Н. ГАРНЫ.

КАЛГАСНЫ ХОР

Два гады існуе калгасны хор у Вялікім сельсавеце, Магілёўскага раёна. За гэты час хор значна вырас і ўмацаваўся. У ім узяліся 42 маладыя і пажылыя калгаснікі і калгасніцы сельгасарбіт імя Дзімітравы і XVII партызанскага 60-гадова Баравікоў — актыўны ўдзельнікі хора. Ён аўтар некалькіх жартоўных вясельных мелодычных песняў.

Два разы ў тыдзень хор выступае ў Доме культуры, і кожны раз клуб бывае перапоўнены.

У рэпертуары хора пільчыва ўжо да народных і рэволюцыйных песняў.

Асабіста радасна калгаснікі сляхуюць у выхаванні хору неабходна аб'явіць.

Асабіста радасна калгаснікі сляхуюць у выхаванні хору неабходна аб'явіць. «Ад края і да края», песню аб Варшавіаве.

Пилер хор прыступіў да актыўнай падрыхтоўкі да Кастрычніцкіх свят. У святковыя дні ён будзе выступаць на калгасных вечарах з вялікай пільчывай праграмай.

Гэты выхаванні калгасны хор мае вялікі перспектывы для свайго далейшага развіцця. Яму патрэбна дапамога спецыялістаў, патрэбны музычныя інструменты. Намаж, работніцы арганізацыі не аказваюць хору ніякай увагі і дапамогі.

ЛЕКЦЫІ НА АНТЫРЭЛІГІЙНЫЯ ТЭМЫ

У апошні час у клубах Менска прайздэлата рад лекцыяў на антырелігійныя тэмы. Работніца-будульніца праслухалі ў сваім клубе лекцыю на тэму «Фаншызм і рэлігія». «Новы выбарчы закон і барацьба з рэлігіяй» і «Класавая сутнасць яўрэйскіх рэлігійных вераў». У клубе імя Ста-

ліна адбыўся антырелігійны вечар для саметульнікаў і яўрэйскіх працоўных прайздэлат, на якім прычытана лекцыя «Класавая сутнасць яўрэйскіх рэлігійных вераў». У клубе Мейсанпрацы арганізуюцца лекцыя на тэму «Сталінская Канстытуцыя і барацьба з рэлігіяй».

КРОЎНАЯ СПРАВА ПРОФСАЮЗАЎ

У пільчывым, паступаючым у рэдакцыю, работніца торфавадоў скардыцца на дрэнныя бытавыя ўмовы, адсутнасць культурнай работы, безгаспадарчасці.

Тав. Гарніцкі з торфавадоў «Звяззю», Бабруйскага раёна, піша, што на заводзе вельмі дрэнна пастаўлена грамадскае харчаванне. У кааператывнай краме апрача хлеба нічога няма. Тавараў шмат, апрача зусім не выконвае.

У такім-жа становішчы знаходзіцца і работніца торфавадоў «Шлях сацыялізма», Доржунскага раёна.

Работніца Дзімітрава піша, што ў інтэрнатах 3-га ўчастка вельмі брудна. Рахункаваў Шоўчанка аблічвае работніц. За звычывосці гадзіны зусім не аплатаваць. Многа работніц пакінулі завод. Тарфком (старшыня Шабалін) не цікавіцца, апрача тарфнікаў.

Тав. Разумовіч з Асісторфа піша, што на ўчастках вельмі пільчыва раскарванне жыржаўнічых маемасці. У 1936 годзе было раскарвана розных рэчаў на 20 тысяч рублёў і незалежна спісада на 250 тысяч рублёў.

На пасадку каменнагаў прабылі зжуклі і пільчывы. Нікага ўдэ маемасці няма.

Кроўная справа тарфнікаў — штодзёна класіфікацыя аб пільчыванні матэрыяла-на-бытавога становішча работніц, пільчыванні справы аховы працы, выхаванні і ачышчэнні тарфнікаў ад усіх пільчывых і класавых-воражых элементаў.

ЦІ БУДЗЕ У СЛУЦКУ ЭЛЕКТРЫЧНАСЦЬ?

Звыш трох год будавалася служба электрастанцыя. Не паспелі яе пусціць у эксплуатацыю, як са строю вышлі два пилеранаграватцы (паветраныя эканамікай), якія былі выправлены сабра-на. Пераробка каштавала 3.200 рублёў.

На станцыі ёсць два катлы Шухавая-Азіна з іх кожны дзень усё асабістава. Абуроўка катла зроблена з дрэннай пільмы і фундамент яго далаць трымасяца. Сам каркас дрэнна зваран і таму разрываецца па швах. Станцыя будавалася без уліка тэхнічнага палягу.

Увесь пельчывы матэу паступова дамаецца і патрабуе вялікага рамонту. Ёсць патрэба, што вясенню горад можа астацца без святла. На праекту станцыя пільчыва асабістава апрача горада яшчэ насаважыцца пунты радусам да 15 кілометраў. Але-ж дагэтуль нічога не зроблена, каб прывесці святло да бліжэйшых пунтыаў. Калі прайздэлата ішомасячна спільны і чысціць. Турбіны старыя. Пра-праваўшы тры месяцы, прышлося іх спільны на калітвынага рамонту.

Цэлы год электрастанцыя пакутвала з-за вугальных пільчыва. Яе толькі прайдзе дождж — у машынным зале поўна вады, спелы чэрнець ад папількаў. У 1936 годзе страты на станцыі складалі 200.000 рублёў, а за паўгоддзе гэтага года — 60.000.

Службы горасвет і аэртурова арганізацыі ні разу не занялі справы станцыі, а становішча дэ даволі паражнаючае. МІХАІЛАЎ.

МУЗЕЙ МІНЕРАЛАЎ

Калі адчыняеш дзверы, адразу відаць, у вочы неважлікія сталы ў доўгім палойчыку, на якіх ляжаць розныя кава-ляці камінаў.

Каміні — гэтыя нежывыя свядкі гісторыі зямлі — сабраны і прывезены сюды з усіх канцоў нашата Вялікага Саюза. Тут ёсць у калекцыі і мінералы з усіх маючыхся зямлі — ад халаднай поўначы да гарачай Аўстраліі.

Сонца кідае праз вако ярыя праменні і ад іх з'яўляюцца рознастайныя колерамі — маючыся пільчывы шпат, светлажурчывыя дарагі алімпіававыя каваляці агата, зялёныя маляціны Урала, серабрысты кварцавы пясоч Беларусі і бліскучыя каваляці рэдкага афрыканскага алмаза — усё фармі пільчывыя мінералаў з розных куткоў зямнога шара.

Вакоце мінералаў Савецкага Саюза прадстаўлена пераюмі Туа-Мушкіта рудніца, пільчывымі Каракума і рознымі іншымі эканістамі. Студэнты Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта вучаюць калекцыю свайго музея і ганарыцца такой

скарбніцай розных каваляці. Ды і не дава — 2 з паловай тасячы музейнага тьмупу і каля 2-х тысяч вучэбных мінералаў змяшчаюцца ў гэтым памішанні. Калі прывесці іх на грэш, то сума перавысыла-б больш 40 тысяч рублёў.

Студэнты сядзяць над калекцыямі і вучаюць іх. Яны бярэць каваляці мрамара і спрабуюць чарпіць на ім бліскучы важкай свінцовай рудой. На пільчывым, па афарбоўцы рыскі на мрамары, па сваёсаважываю паху яны напамінаюць якасці мінерала.

Сонды прайздэлат пільчывае багацце мінералаў байны Чырвонай Арміі, калгаснікі з бліжэйшых калгасаў і студэнты іншых інстытутаў Менска. Яны агітаюць маладыя каваляці руднакаляровых камінаў і ўважліва сляхуюць тамажэнае навуковага прапаўніка музея тав. Зубрынка. Ён расказвае экскурсантам пра багаты нашай зямлі, якія раскарма свае пельчы чалавеку.

П. ЛЕВАНОВІЧ.

ЧЫМ ЗАЙМАЮЦА СОВЕТЫ Выхаходцаў?

Стыханаўскі рух высунуў з асароджя вачых новаы тысячы талентаўных рэспублікаў і выхаванікаў. Толькі за апошні год наша тэхніка ўзбагацілася дзясцімаі буйнейшых выхаванікаў, умацоўваючых сацыялістычную магутнасць Савецкага Саюза.

Новы ўдзельнік выхаваніцтва, выключна выдатны стыханаўскі рух, асабіста востра паставіў пытанне аб кутым выхаванікаў — Фекіцістава, Дзятлева, Пія-гіна і інш.

Галоўны механік завода Спірыдонаў, пад відан розных аб'ектыўных прычынаў, слядом затрымавае прасоўванне і ўкараненне ў вытворчым рацыяналізатарскім прада-ў.

Прыязваем некалькі характэрных лічб. У 1936 годзе са 102 прыватых прапаўноў ажыццэваны толькі 23. Між іншым толькі 11 ажыццэвалых прапаўноў далі 159.950 рублёў эканамі.

Такія-ж значыныя з'явы маюць месца і на іншых буйнейшых прадпрыемствах рэспублікі.

На магілёўскім аўтарэмазаводзе імя Кірэва ўчоту прапаўноў у цехах жыла. Справа выхаваніцтва ўзяў у свае рукі галоўны інжынер завода Марозаў. Ён атрымлівае прасоўванне рацыяналізатарскіх прапаўноў, ствае штучныя астацы рас-прапаўнікі іх у тэхнічным аддзеле.

Некаторыя прапаўноў, якія зусім не патрабуюць спецыяльнай тэхнічнай рас-прапаўнікі, ён усё-ж пасылае ў тэхнічную частку, дзе яны ляжаць месіамі да прыкладу, прапаўноў тав. Невішкага не патрабавала канструктыўнай распрапаўнікі, а варты было голкі дань заказу і пэх — і яна магла быць адразу рэалізавана. Аднак Марозаў сумысла, каб затрымаць прапаўноў, але не ў такай-ж, дзе яна ляжыць некалькі месіамі.

Астацы на заводзе па рацыяналізатыві Панамаў займаюцца жывіштвам і апу-кадэстрам. Прапаўноў т. Невішкага (імя пільчыва 15 красавіка) «враздэжыла»

па запісу 8 красавіка, г. зн. за 7 дэйна да таго, як яна была ўнесена рацыяналізатарам. Такія-ж факты мела месца і з прапаўноўмі Чарнаўскава, Дуркова і інш.

На прэ Марозава марынуцца прапаўноў т. Багданова, якая павінна даць 18.000 руб. эканамі.

Нямада тут ёсць фактаў, калі выхаваніцтва пільчывае карысцямі і назават рэалізаванія на вытэрэпні, зусім не ападоўжваюцца або вылаецца за іх зусім мезерная сума. У той-жа час фонд выхаваніцтваў у 57.000 рублёў не стары-стараваецца.

Панамаўскі азекуцыя з стыханаўцаў і выхаванікаў. Калі рацыяналізатар Выхавіч узе яму прапаўноў, Панамаў яму аказаў: «Усёроўна яна будзе ляжаць пельчы год».

Такія з'явы можа характарызаваць толькі як дзясціны кізасяга ворага. І пельчыва за апошні час на гэтым заводзе зусім спільчыва паступанне прапаўноў.

Васцывыя справы творацца на менскай фабрыцы «Комунарка». Унесеныя прапаўноў рацыяналізатары ляжаць па году і больш без руку. Яшчэ ў стухані 1936 года тав. Янушэвіч узе прапаўноў зрабіць сталок для рамонту ружбых залуджоў для лінейных аргатаў. Гэта аказаліш штомесіам 700 рублёў і прадукціш прастой. Прайшло 8 месіамі ў я станок зроблен, але з-за адсутнасці адной ляталі (брабелкі) ён не можа быць пунчан у эксплуатацыю.

Другая катноўная прапаўноў гэтага фабрыка — аб перавозе трансіціў ў дражымарачніках катах на кудачына ступ-ленні для эканаміі дэфінітных пасаж (ўсяго ёсць 33 такіх катлы, на якіх вы-заткоўваецца 165 метраў пасаж) прынята, але не выкарана. Адзель сабажына пільчыва не можа даць вількі.

Прапаўноў тав. Гользіна аб павелічэнні хуткасці абаротаў зябратчых машынак зусім зжуклі. Прапаўноў Аста-

шыскага, Шаблоўскага, Ільскага, Чартка і руду іншых па тры гады не рэалізуюцца.

Хіба не ведаюць аб гэтых злычынствах справы дырэктар фабрыкі Пузаваў, скарктар парткома тав-Рабікі, старшыня фабрыка тав. Новікаў? Зусім не выладова на гэтай фабрыцы стыханаўна тармаваў у рабоне, не лапшы ні маючысясі вы-конваць свае норкы.

Партыя вучыць нас быць чужымі да голаў кожнага прапаўноў. Гэта значыць, што і ўсяка новае катноўна пачынаеце трэба падтрымаць. Нават дробныя ра-цыяналізатарскія прапаўноў, якія прыно-сіць хоп маленькую эканамію сацыялі-стычнай вытворчым, павінны быць ажыц-цэвалы. Тым больш брыста трэба ўкара-наць буйныя выхаваніцтва, якія ў з'яў-ляюцца вельмі да тэхнічнага перавозу ў сваёй галізе.

Гэтай прастай іспыці не хочунь зра-зунць кіраўнікі фабрыкі «Комунарка».

Для таго, каб выкідаць неазавадзенае сярод рацыяналізатары і выхаванікаў, ворагі народа, засеўшы ў таварыствах выхаваніцтва, пільчывае аднаго сацыялі-стычнага пачынаў ахіляў катноўныя прапаўноў стыханаўцаў.

На заводзе імя Варшавіава з агульнага ліку пільчываных прапаўноў у 1936 годзе, а таксама і ў гэтым годзе, 50 проц-пантаў ахілена.

Вяломя стыханаўна-майстар тав. Харнае усё ямаля рацыяналізатарскіх прапаўноў, якія павысілі пратукціўнасць працы і далі вялікую эканамію. Але яму часам вельмі цяжка прасунуць сваю прапаўноў. Вось ужо два гады, як ён прапаўноў у-даскаваў наладжана камені, але да-гэтуль прапаўноўна ляжыць без руку.

Прапаўноў тав. Чэрчэва аб змене алю-мініевых шпівюў чыгуначна канструктур-скім бую чамусьні ахілена.

Прычыны факты маюць месца і на многіх іншых фабрыках і заводах (Баб-руйскіх ляскамабінат, Добрунскага пилер-нага фабрыка, шаўковага фабрыка і інш.). Таварыства выхаванікаў, заклікаючы да арганізацыі масавай тэхнічнай твор-чэсці, вяроччыванні і выхаванні катраў

выхаванікаў, не аказаліся на вышнім задал, пастаўленых перад імі партыяй.

Рэспубліканскі Цэнтральны совет выхаванікаў з'яўляецца ўзроам злычыннай бяздзейнасці. Сотні тысяч рублёў, вы-значаных дзяржаўных грошай на развіццё выхаваніцтва, выдаткоўваюцца на ўтры-манне апарата. Совет ператварыўся ў бю-кракратычную арганізацыю, адарваную ад выхаваніцкіх мас.

Доўгі час Совет выхаванікаў узначаль-ваў вораг народа, які нічога зраба не вы-вельчав са складу прэзыліума. Узван яра-быў каапован тав. Готфрыд, які ўмудра-ваў атрымаваць за сваю «пасадку» 500 рублёў у месіам і ні разу не прысці па пасажыне прэзыліума.

Былы маемасці, а пилераншні старшыня совета тав. Глозман, кудачыне ў та-варыстве пахаліцтва і сямейнасць. Совет выхаванікаў ніякай дапамогі не аказвае нізавым зольным арганізацыям. Тут толькі абмалюваюцца абслэванніямі. Вялікія ролічыны акты «зязубыя» і амацітыва-ныя.

У вывагах камісіі, якія абслэвалі стан выхаваніцтва на пільчывае заводзе імя Сталіна, аўтарэмазавоў, Бабруйскіх ляска-мабінат і інш., усё значыныя справы кваліфікаваліся інструктывамі, як «не-пасіль, бюракратызм і няўважлівыя апа-дэна да выхаванікаў». Гэтыя аналітыч-ныя дакументы ў сапраўднасці прык-раваць дзясціны каваляці ворагаў.

За ўвесь час Совет выхаванікаў не змог абараніць ні аднаго выхаваніка ад зжуклі, якім ён падвараўся; ён не мо-гадзіна прывалезанія ў жыццё хоп-бы аднаго катноўнага выхаваніцтва.

На пасажынах прэзыліума Совета гаворчыцца нямаля парашых прамоў аб важнасці выхаваніцтва і рацыяналізатыві, але чаго варты гэта пустая балбачка, калі тут нават не магі я слей наладзіць тэхнічнай кансультацыі і вучобі!

Часамі Советам узначіліся на шчыт 2—3 выхаваніка, а з асноўнай масай не прапалакі.

Чатыры гады працуе тав. Глозман у Совеце выхаванікаў, але за гэты час ён мада чаго даў таварыству. Глозман тэх-

нічна няграматыны, не разбіраецца ў звы-чайных тэхнічных пытаннях. На ўсе па-ступачыны матэрыялы і прапаўноў ён піша рэвалюцыйна свайму інструктыву: «Раз-барыцеся, вясцеліце» і т. д.

У Совеце знайшлі сабе пільчы прыгавор-ныкі, якія нічога агульнага не маюць з выхаваніцтвам. Членам Совета доўгі час з'яўляўся Комаў, які не ўзнае пільчыва-нага дзверя. Ён зжуклі стыхані браць шпэфства над абароннымі прапаўноўмі, а Глозман сядзеічыча яму.

З'яўляюцца пільчывым Глозман з'яў-ляецца Рудзін — загадчык гомайскага тэхнабіната. На пільчывым Глозман Руд-зін дараваецца распрапаўноўна тэхніка для выхав

НА ПЛЕНУМЕ ЛІГІ НАЦЫЙ

ІСПАНСКАЕ ПЫТАННЕ ў ЛІЗЕ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА (горад у Швейцарыі), 20 верасня. (БЕТА). Сёння пленум Лігі нацый меў магчымасць даказаць, наколькі прычыны «неўмяшання» і «нейтральнасці» пранавадваемыя некаторымі відавочнымі членамі Лігі нацый на працягу апошніх паўгода года паслужылі адважаным у адносінах да іхнага прызначэння, на якім грунтуецца пакт Лігі нацый...

У той момант, калі Іспанія, адзіна з найбольш зацікаўленых членаў Лігі, змагаецца за сваё жыццё, як незалежная дзяржава, з заклікамі ворагаў Лігі нацый і ўсёагульнага ўрадаў, паслаўшых дэлегацыю на гэты пленум, механізм мужнасці галасавання за права Іспаніі быць пераможанай у Совет Лігі нацый, у якім яна з 1928 г. займала так называемае «спу-настаўнае» месца (аднагаловае аднаўдзешна кожнага тры гады)...

Супроць кандыдатуры Іспаніі ўсе апошнія дні, прама ці ў косна, выступалі розныя дзяржавы. Суды ў першую чаргу адносіцца даўня-амерыканскія краіны ваеннай дыктатуры, у прыватнасці, той групы, якая маскіравала сваё спачуванне фашысцкім міжэмігрантам «спасажам» за тэрыторыяў, якія ўключылі ў іх пасольствах у Іспаніі і патрабавала ад рэспубліканскага ўрада прызначэння праслаўленага «права прытулку». Яшчэ толькі ўчора за подпісамі дэлегатаў Чылі, Балівіі, Перу, Эквадора і Кубы (краіны Паўднёвай Амерыкі) іспанская дэлегацыя атрымала перамогу, у якім высювалася наступнае рашэнне: галасы гэтых дэлегатаў за кандыдатуру Іспаніі пранавадзілі ў абмен на прызначэнне права прытулку, на прызначэнне права прытулку пасла даваць ім не дазваляў прызначэнне да крымінальнай адказнасці перад рэспубліканскім судом уключыўшы ў пасла асоб (назва адзінаццаць) і т. д. Першы дэлегат Іспаніі — ірландзец Негрына — сваім адказам напоўніў аб многіх установах, ужо зробленых іспанскім ўрадам у гэтым пытанні, і, выказаўшы пажаданне прадоўжыць пе-

рагаворы па гэтым пытанні, адхіліў неадпаведнае пасланне на суверэнітэт іспанскага ўрада і незалежнасць іспанскага суза.

Далей трэба сказаць аб пазіцыі Турцыі. Турцыя таксама да гэтага часу займала поўнастаўнае месца ў Совеце, але яна на канферэнцыі блізкаўсходніх дзяржаў ўступіла гэтак жа, як Ірану. Высоўваючы, тым не менш, сваю кандыдатуру ў Совет Лігі, яна фактычна адбрала галасы ў Іспаніі.

Апрача гэтых дзяржаў, былі і іншыя, якія ў сувязі з даўгай блізкаўсходняй Лігі нацый у адносінах аднаго са сваіх членаў, які падвяргаецца адкрытаму нападку з боку лютых ворагаў Лігі, проста трысалі, лічачы, што «без Іспаніі ў Совеце будзе спахайней».

Па пытанню аб кандыдатуры Іспаніі ў Совет Лігі нацый галасавалі 52 дзяржавы. З іх пяць апусцілі пустыя бланкі. З астатніхся 47 галасоў патрабавалася 32 галасы, каб склаці большасць у дзве трэці на карысць Іспаніі. Іспанія-ж атрымала толькі 23. У тугарах Лігі заўважыць, што нездарма Іспаніі ў Совет не мае практычнага значэння, бо яна па статуту мае права прымаць узець пры абмеркаванні Советам усякага пытання, датычнага Іспаніі.

Пасля кандыдатуры Іспаніі таксама была адведзена і кандыдатура Турцыі. Яна атрымала з 50 галасаванняў толькі 25 галасоў, замест патрабаваных 34. Ворагі Лігі, вядома, не супакоіліся на гэтым. Ужо ёсць весткі, што на выбарах у Совет, на вызваліўшае месца раштам выступае сваю кандыдатуру пасла Бельгіі і Галандыі таксама і Грэнцыя.

Роля грэчаскай дэлегацыі, у сувязі з яе спробамі ўзяць пытанне аб Абсісці ў мандатнай камісіі, а таксама затрымаць ці аслабіць рашэнні нібейскай канферэнцыі, дастаткова добра вядома ў Жэневе, каб ні ў каго не пакідаць сумненні адносна сэнсу апошняга выступлення Грэнцыі.

НА ФРАНТАХ ІСПАНІІ. На адмыку генеральным сакратар Цэнтральнага Камітэта камуністычнай партыі Іспаніі т. Хосэ Дыяла на фартыфікацыйных работах. Фото Р. Кармен (СФ).

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

Вечарам, 19 верасня, мясечнікі працілі па ўсёй частцы фронту з боку Ортэры і, прасунуліся да ўзвышша Бенсуа. 20 верасня мясечнікі павялі атаку на Піэраэ Бланка, але былі адбіты, найбольш няжыкі страты.

У часе паветранага бою ў раёне Хіхона рэспубліканскія самалёты збілі адзін фашысцкі двухматорны самалёт, які ўраў у мора. Думалі, што другі самалёт мясечнікаў таксама быў збіты. Рэспубліканцы страцілі адзін самалёт.

ПАЎДНОВЫ ФРОНТ

Рэспубліканскія войскі ў сектары Пасабанка (на поўнач ад Барвона) прасунуліся на 12 кілометраў, не глядзячы на ўварот супрацьўстаўленне мясечнікаў.

У рэзультат аперацыі, прапанаваных рэспубліканскімі войскамі, апошнія па-

нуіць над чыгунай, якая вядзе да Пеньяройя. На правым флангу рэспубліканскія войскі занялі першыя дзмы Грыха дэ Тэррорэса (правішча Валахос). У часе атакі былі знішчаны багачы мясечнікаў.

У сектары Вальескілья рэспубліканскія войскі 20 верасня занялі апошнія ўмацаванні мясечнікаў у Сьера Тахонера і захалі іх пачаць кулямётна, вышкамі і босіра-пасаў.

У раёне Сіма, з прычыны ірванскага артылерыйскага агню мясечнікаў, рэспубліканскія войскі вымушаны былі адступіць. У часе працягнутай рэспубліканцамі контратакі іх артылерыя знішчыла батальён мясечнікаў.

Тры фашысцкія самалёты скінулі бомбы над горадам Масью (Каталонія, на поўнач ад Барвона). Забіта 5 чалавек, рэнена 35. (БЕТА).

НЯЎДАЛАЯ СПРОБА ЗАХОПУ ІСПАНСКАЙ ПАДВОДНАЙ ЛОДКІ

ПАРЫЖ, 19 верасня. (БЕТА). Як паведамляе агенства Гава, у ноч на 19 верасня група іспанскіх мясечнікаў у італійскім аэрыі (12 чалавек) на часе з блытым камандзірам рамантунайся ў парту Леверон (Францыя) іспанскай рэспубліканскай падводнай лодкі «С-4» здарліся Лас Эрас імянулася захалі іспанскую рэспубліканскую падводную лодку «С-2», якая рамантуецца ў Вресе (Францыя). Французскія паставы даў сігнал трымот. Азіан з марскоў падводнай лодкі «С-2» выстраляў у аднаго з палатаных і забіў яго. Пасля гэтага палётчыні, захаліўшы камандзіра падводнай лодкі «С-2» Ферандо і афіцэра-механіка, уняк-

лі і імянулася на аўтаматлі перабрашпа на тэрыторыю, занятую мясечнікамі, але неўдала аб Бардо (на поўдні Францыі) былі затрыманы.

ПАРЫЖ, 20 верасня. (БЕТА). Палёт іспанскіх фашыстаў на ўрававую іспанскую падводную лодку «С-2», стаўліўшы ў Вресе і парту, усхваляваў грамадскую думку.

Паводле слоў газет, арыштаваныя іспанскія фашысты, уключылі ванаву на падводную лодку «С-2», звязаны са справай аб апошніх узрывах у Парыжы.

НАГЛЫ ДЭМАРШ ГЕРМАНСКАГА ПАСОЛЬСТВА ў БЕРЧЕ

ВЕНА, 21 верасня. (БЕТА). Швейцарскае агенства аўблікавала паведамленне швейцарскага ўрада аб поведзе пасольства германскай дыпламатычнай місіі ў Берне (стальці Швейцарыі). Спачуваючыся на наветахленне жандармскай газеткі «Журналь дэ насьон», аб банкене журналістаў, прадастаўленых пры Лізе нацый, германская місія звяртае ўвагу швейцарскага ўрада на «занаважальныя выражэнні», нібыта зробленыя па адрасу Гіллера іспанскім прэм'ерам Негрынам і прамове на гэтым банкене.

Швейцарскі ўрад кагантуе, што супроць Негрына ў Швейцарыі пельга пры-

няць ніякіх мер, бо ён карыстаецца ўсімі прывілеямі імунітэта (швейцарскасці). Далей ён указвае, што Негрын, асацыя, не запустыў ніякіх зневажальных выражэнняў. Аднак, швейцарскі ўрад заўважа, што ён пачаў «расследванне».

Орган швейцарскай кампартыі «Фрэйхейт» характарызуе германскі дэмарш, як «паглыбленае ўмяшанне ў справы Лігі нацый і як спробу Германіі абмежаваль існуючую ў Швейцарыі свабоду друку». Швейцарскі народ, літа газета, патрабуе ад урада даць рэзкі адпор усякаму ўмяшанню фашыстаў.

ПАСЛЯ НІЕНСКАГА ПАГАДНЕННЯ

ПАРЫЖ, 20 верасня. (БЕТА). Пачынаючы з сённяшняга дня, у Міжземным моры павяліч уступіць у дзейнасць кантроль, устаноўлены нібейскім пагадненнем. Газета «Пары с'уар» указвае, што ўвогуле гэты кан-

троль будзе ажыццяўляцца 150 суднамі і, прыблізна, 100 гірасамалётамі. Часова штаб брытанскага і французскага флотаў, які будзе ажыццяўляць гэты кантроль, амялжасца ў Оранс (Алжыр).

ПАХАВАННЕ МАСАРЫКА

ПРАГА, 21 верасня. (БЕТА). Сёння ў Празе адбыліся провады перада прэзідэнта Чэхаславацкай рэспублікі Масарыка для пахавання ў замку Ланц. За тры дні, устаноўленай на лафеце, ішлі праўдзіст рэспублікі Венес, члены ўрада парламента і дэлегаты СССР, Францыі, Англіі, Румыніі, Польшчы, Югаславіі і

іншых дзяржаў. У працэсі прымаў ўдзел байсковыя часці гарнізона Прагі і публічныя з розных канцоў рэспублікі дэлегаты ўсіх часцей чэхаславацкай арміі. На вуліцах Прагі пахавальную працэсі суправажалі звыш мільёна чалавек. Затым труна з целам Масарыка была перанесена ў вагон і апраўдана ў замак Ланц, дзе і адбылося пахаванне.

ЗАМЕЖНЫ ГАНДАЛЬ СССР

Паводле даных Гадуўскага таможданага кіраўніцтва Наркамата замежнага гандлю СССР, агульны замежнагандлёвы аб'ём Сопецкага Саюза за студзень—жніўне 1937 года склаў 1.929,2 мільянаў руб. — на 163,7 млн. рублёў больш, чым за тая-жа месцы мінулага года. Экспартавана (вывезена) тавараў на 1.016,6 мільянаў рублёў, імпартавана (увазена) — на 912,6 мільянаў рублёў (уключаючы паставы ў кошт крэдытных пагадненняў і паліажаў на ВВЖД).

За той-жа час павялічыўся (у параўнанні з мінулым годам) імпарт каларыстых металаў, авечай вольны і каўчука. Зменшыўся імпарт машын на 55,4 млн. руб. чорных металаў — на 22,5 млн. руб. пупніны на 11,7 млн. руб. электрамашын і прыладаў да іх — на 9,9 млн. руб. суднаў — на 8,9 млн. руб., прыладаў з чорных металаў вытворчага назначэння — на 4,9 млн. руб., прыметалі дакладнай механікі — на 4,3 млн. руб. ліхвінчых прыладаў — на 4,3 млн. руб.

У агульным экпарце СССР за студзень—жніўне 1937 года сельскагаспадарчыя тавары склалі 25,3 проц., а прамысловыя — 74,7 проц. З агульнага імпарту СССР 92,7 проц. складалі тавары вытворчага назначэння і 7,3 проц. — тавары спажывацкага назначэння.

На расмере гандлявага аб'ёму СССР з асобнымі краінамі ў студзень—жніўні 1937 года першае месца займае Вялікабрытанія, другое — ШВА. («ПРАВДА»).

ЗАСЛУЖАНЫ АДПАЧЫНАК

Баматка лепшых стэханікаў мескай швейцарскай фабрыкі «Кастрычнік», зрабіўшы выдатны пераход у працэсагах і працірэнных казюках на маршрут

Менск—Міеў, атрымала заслужаны адпачынак. Успешнікі пераходу і абслугоўваючы персанаў дзялі выязджалі на курорт у Сочы.

ГАНДАЛЬ ГАЗАЙ У МЕНСКУ

Перабы ў гандлі газай, якія паглядзілі за апошнімі днямі ў Менску ў сувязі з кенарамальнымі завозам, ліквітуюцца, як паведамліла нашаму супрацоўніку ў Наркомунтгандаль, газа штодзённа паступае ў гандлёвую сетку ў дастатковай колькасці.

ПАПРАЎКА

Учотна-статыстычнага аддзела Наркамзема БССР. Нач. учотна-статыстычнага аддзела ІВАШЧАНКА.

Дзяржстатскай УРСМ НКВД БССР будзе праводзіць абмен шоферскіх дакументаў на пасведчанне новага ўзору.

22 верасня г. г., у 7 гадзін вечару, у лямішаным клубе электратэатру адбылася нарада сакратару парткому ў партгору «Варшавскага раёна. БУЖА аддзела».

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

ВЫСТУПЛЕННЕ ІДЭНА

ЖЭНЕВА, 20 верасня. (БЕТА). Пасля рашэння па пытанні аб кандыдатурах у Совет Лігі нацый слова ўзяў міністр замежных спраў Англіі Ідэн.

Азначыўшы, што пленум сабраўся ў «момант глыбокага інтэрнацыянальнага неспакою» і што «ў двух частках свету вайна вядзецца не менш жорстка, чым калі-небудзь у гісторыі», Ідэн падрабізна сшыўся на вымушаных гэтай абстаноўкай вядзючых узброеных Англіі, пахрэсціўшы пры гэтым, што нават самыя міралаюбыя краіны граціць на ўзброеных вайну частку сваіх напымальных багачстваў.

— Англіійскі ўрад, — заявіў далей Ідэн, — заўсёды лічыў, што аслабленне існуючай сістэмы міжнароднага парадку не магло быць вынігам ні для адной вайны. Праўда, праішоўшая ці праходзячая вайна ў розных частках свету прывяла да тэрытарыяльных заваяванняў адной нацыі за кошт другой. Але яна таксама прывяла да збліжэння злыганагага вайну, амаць у такой-жа меры, як і пераможанага.

— Англіійскі ўрад, — сказаў Ідэн, — лічыць, што няма такіх спрэчак паміж нацыямі, якія нельга вырашыць мірным шляхам. Аднак, пазольці справа ідзе аб калектыўных дзеяннях, англіійскі ўрад вымушан лічыцца з рамкамі, у якіх можна развіваць па супрацоўніцтва тых дзяржаў, будзь які членамі ні нячленамі Лігі, дапамога якіх неабходна.

Перайшоўшы затым да пытання аб Іспаніі, Ідэн абараняў палітыку неўмяшання, як адпаведную галоўную ролю ў прадухіленні еўрапейскага канфілікта. Аднак, было-б нямагчыма амаляць факты вілікіх парушэнняў пагаднення аб неўмяшанні, Абавязанасць, узятая на сабе дзяржавамі, не выконвалася. На іспанскай тэрыторыі ёсць вядлая колькасць салдат імпэрыяльных нацыяналістаў. Не дасягнута ніякага пагаднення аб іх вывадзе. Гэта становіцца рэчазь поўна небяспечна для міру ў Еўропе.

— Калі мы амавімаем аб палітыцы неўмяшання, — заявіў Ідэн, — Еўропа будзе ўцягнута ў больш небяспечнае падае. Аднак, які-б ні быў абе палітыкі неўмяшання, і даю нельсаспавае абячання пленуму Лігі, што англіійскі ўрад не пахтэжа ніякіх намаганняў, каб пераважыць вайне авалодчы Еўропай.

Ідэн выказаў жааль, што не ўсе запрошаныя дзяржавы прынялі ўдзел у піёнскай канферэнцыі, але пачасціш, што пытанне патрабавала стэрміпалага вырашэння і што было-б зусім немагчымым выправаць план барацьбы з півачтвам, вельчучы перагаворы з краінай, прадастаўленай на канферэнцыі. Неабходным умовамі былі хуткасць і дзейнасць, — сказаў Ідэн, і ібейскія рашэнні зараз праводзяцца ў жыццё.

Каротка заграўчыўшы становішча на Далёкім Усходзе, Ідэн не даў ніякага ўказання аб адносінах англіійскага ўрада да звароту Кітая ў Лігу нацый.

БЕЛДЗЯРЖДРАМТЗАТРАІ 22 верасня Аб'ём. № 10 ПЛАТОН КРЭЧЭТ Пачатак у 8 г. вечара. Гукавы кіноапарат «Чырвоная зорка» ПЕТР ПІРІНА На летняй аэрадзе — кіноаэра. адд. Дзіцячы гукавы кіноапарат Г А Р О Ш Гукавы кіноапарат «Пролетарыі» УШЕЛЬЕ АЛАМАСОВ Гукавы кіноапарат «Інтэрнацыяналь» КАДЖЭЦІ Гукавы кіноапарат «Спартак» ад 22 верасня выдатны гукавы кіноапарат ДАВІД АВАТІНІ

У кніжных магазінах і кіёскі «КОГІЗ» Паступілі ў продаж ПРАГРАМА па ГІСТОРЫІ ВІКСО) ДЛЯ ПАРТГУРНОУ. Был. Партыдзата 1937 г. Цана 20 кап. ЗНАЗЫ паложаным плаціжком дасылалі па адрасу: г. Менск, Савецкая, 50, Беладзельскае «КОГІЗ» — «Кніга-пашта». ЗГУБЛЕНА круглая пячатка на імя Калітэа «Чырвоны партызан». Галасі сшытка савецкага Менскага раёна. Ді-чыць неспраўдлай.

НАРКОМУНТГАНДАЛЬ СССР С А Ю З У Н І В Е Р М А Г Менск, Савецкая, 59, тэл. 22-237. ПАСТУПІЛІ ў ПР О Д А Ж: РАДЬЕПРЫЁМНІКІ «СП-235» з поўным комплектам лямп. Цана 302 руб. 85 кап. РАДЬЕЛІ розн. сістэм, РАДЬЕЛІАМПЫ, ДЫНАМІКІ, розн. дэталі к рад-дыспрыіямкам. Вялікі выбар МУЗЫКА БАЛАЛАЙКІ, МАНДАЛІНЫ, ГІТАРЫ, ГАРМОНІ, БАЯНЫ, ПАТЭФОНІ, ПТЗ, ГРАМАФОННЫЯ ПЛАСЦІНКІ. Вялікі выбар ШКОЛЬНА-ПІСЬМОВЫХ ПРЫЛАДАУ І КАНЦТАВАРАУ. Таксама ёсць аўтаматычныя шацціначныя НУМАРАТАРЫ. У дзіцячым філіале ёсць вялікі выбар ПІСЬМОВЫХ ДЫРЭКЦЫЯ.

КІРАЎНІЦВА РС МІЛІЦЫ ІНЗД БССР даводзіць да ведама ўсіх ШОФЕРАЎ і МАТАЦЫКЛІСТАЎ гор. Менска і раёна, што з 22 ВЕРАСНЯ ПА 5 КАСТРЫЧКА 1937 г. Дзяржстатскай УРСМ НКВД БССР будзе праводзіць абмен шоферскіх дакументаў на пасведчанне новага ўзору. Пры абмене дакументаў неабходна мець пры сабе: 1. Шоферскае пасведчанне. 2. Пашпарт. 3. Давеску аўтааспаларні з узаемным з зноў часу працу шофера і на іной аўтамабілі (тып і марка аўтамабіля). 4. Дзве фотакарткі без галаўнога ўбору размерам 25x30 мм. Абмен будзе праводзіцца на аўтааспаларнях па плану, які аб лот абмен будзе праводзіцца па ўсталяваным пасведчанні. За даведкамі звартацца ў Дзяржстатскае кіраванне (Комуністычная, 1, п. 57, тэл. 20-024, дадатковы № 87). КІРАЎНІЦВА РС МІЛІЦЫ.

МАГІЛЕУСКІ ДЗЯРЖАУНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ абвясчае П Р Ы Е М на аднагадовыя педкурсы ВЫКЛАДЧЫКАУ ГІСТОРЫІ, БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ І ЛІ ТАРАТУРЫ. На курсы прымаюцца асобы ад 17 да 35 год, якія маюць закончаную сярэднюю адукацыю. Усе паступаючыя падвяргаюцца іспытам у аб'ёме сярэдняй школы па рускай і беларускай мовах (пісьмовы твор, граматыка і літаратура), паўтраванне, матэматыцы (нумары і пісьмовы), фізіцы, хіміі, геаграфіі і адной з замежных моў (англійскай, нямецкай або французскай па выбару). Заявы паложана на імя адрэктара МПІ з прадастаўленнем паступных дакументаў: аўтабіяграфіі, атэста та аб сканчэнні сярэдняй навучнай установы (у арыгінале), пашпарту (прадастаўляецца пры асабістай аўту), трох фотакарт (адмыкі без галаўнога ўбору) з уласнаарчам політскам паступаючага на кожнай з іх, засведчанні дзяржуставава, даведкі аб адносінах да вайсковай павіннасці (для ваеннаабавязаных) і марак на 40 кап. Прыём заўб аб запісанні праводзіцца да 25 верасня 1937 г. Прыёмныя іспыты праводзіцца з 25 верасня па 1 кастрычніка. Пачатак заняткаў і кастрычніка 1937 г. Стыпендыя курсанты забеспечваюцца да 150 руб. у месці. Інтэрнатам курсанты не забеспечваюцца, але будучы выдавацца стэпендыя. Заявы паложана па адрасу: г. Магілёў, БССР, Ленінская, 35, канцэлярыя МПІ. ДЫРЭКЦЫЯ.

УСІМ СПАЖЫЎЦАМ НАФТАПРАДУКТАЎ Беларускае кантора «ГЛАНЕФТ» даводзіць да ведама спажыўцоў нафтапрадуктаў аб неабходнасці прадастаўлення ЗАЯВАК да 25 верасня г. г. на патрэбную колькасць нафтапрадуктаў на 1938 год па наступнай форме: Назва нафтапрадуктаў з падрэдаваннем па марках. Фактычнае спажыванне ў 1937 г. Часовае спажыванне ў 1937 г. Патрэбнасць на 1938 год. I квартал. II квартал. III квартал. IV квартал. У тым ліку пакарвальна. Спажыўцы, якія атрымалі нафтапрадукты з нафтапрадуктаў, прадастаўляюць заўвагу на вылічэнні ў выглядзе «Гланефты» Спажыўцы, якія атрымалі нафтапрадукты непасрэдна ў аной адрас (транзіт), павінны абрадаваць заўвагу на гэтых прадуктах Беларускай канторы «ГЛАНЕФТ» па адрасу: г. Менск, вул. Бяляцкага, 28. Да заявы неабходна прыклашці тлумачальную запіску з падрабязнымі разлікамі, абгрунтаваннем запражэнняў патрэбнасці ў нафтапрадуктах на 1938 г., а ўзвешчэнне вытворчых праграмаў, іоры расходу газу, вугляку, нафтавага і амакна, вытравы і сілвакх установаў, аўтамабіляў, парка, кааіаіаіаіаі, плошча, ішча падлягае механічнай апрацоўцы на выдх работ і т. д. Арганізацыі, не прадастаўляючы заяўкі, не будуць уключаны ў план спажывання на 1938 год, а спажыванні і не будуць забяспечаны нафтапрадуктамі. Калектыў рабочніку і студэнты менскага аааватэхнікума выражаюць глыбокае спачуванне да прафэсара тэхнікума тав. ЮСЕЛЕВУ Р. А., а прывітанні аспісанта яго гора — сямейні брата ІСААКА АРКАДЗЕВІЧА. Калектыў рабочніку і студэнты менскага аааватэхнікума выражаюць глыбокае спачуванне да прафэсара тэхнікума тав. ЮСЕЛЕВУ Р. А., а прывітанні аспісанта яго гора — сямейні брата ІСААКА АРКАДЗЕВІЧА.